

Про театр вголос. Розмова з режисером.

«Кохай мистецтво в собі, замість себе в мистецтві» К. С. Станіславський

У кожного учня 11 класу настає потреба знайти відповідь на питання “а що робити далі?”. Цей складний момент вибору, коли всі навколо намагаються нав’язати власні варіанти, а ти сам ще не знаєш чого хочеш. В цьому випадку мені пощастило. Хоч я і маю додаткову музичну освіту, але світ театру приваблює сильніше. І щоб сильніше розібратися в ньому було вирішено звернутися до власного викладача, керівника шкільного та студентського театрів НУА, Демида Брюханова.

Скажіть, чи цікавилися ви театром в дитинстві або це прийшло з віком?

Як взагалі ви прийшли до цього.

Загалом тут доста цікава історія. Так склалося, що батьки віддали мене до школи де театральне мистецтво було частиною освітньої програми. По закінченні 9-го класу виникло питання, що робити далі, чи йти на екологію чи на режисера масових свят та обрядів до Харківського училища культури. Нескладно здогадатися, що було обрано останнє. На момент завершення театру вже було відведено 13 років життя, тож з вишем так само все було очевидним. Зараз я вже 19 років на сцені. Напевно цей вибір батьків і став ключовим моментом у виборі професії.

Які якості потрібні, щоб стати хорошим режисером?

Залежить від того, хто для тебе хороший режисер. Але перш за все режисер - це організатор процесу, ідейний лідер, котрий повинен доносити за допомогою акторів свою думку до глядачів. Якщо говорити про конкретні навички, безумовно широке коло зору, освіченість та вміння самостійно грати, як на мене, найважливіші в цьому.

Чи пам'ятаєте ви першу постановку, яку режисерували?

О, так! Поміж нами, дівчатами (жартую), в училище я був поганим режисером. Можливо на той момент я був не готовий до цього. Єдине, що більш менш гарно виходило, так це акторська майстерність та сценарне мистецтво. Але я пам'ятаю свою музично-літературну композицію. Вона так

і не вийшла на великий показ, але цей “поїзд долі” залишився зі мною назавжди.

Ви згодні з висловлюванням, що театр - мистецтво не для всіх?

Складне питання. З одного боку, театр відкритий для всіх і кожного, але разом з тим він потребує певної, так би мовити, інтелектуальності. Хоча знаєш, відповідаючи на це питання зараз, мені здається, що насправді для всіх. Для всіх, хто захоче його зрозуміти.

Навіщо людям театр сьогодні? Адже є ж комп'ютери, кіно, телебачення...

На відміну від всього іншого, театр залишається живим мистецтвом. Це живий контакт, відчуття та враження зовсім інші. Цифрове мистецтво хоч і перехопило частину аудиторії, карантинний час показав, як сильно людині потрібна людина.

Продовжуючи цю тему. Як працюється на карантині?

Складно. Вся ця ситуація примушує шукати нові формати показів та вистав. З одного боку - це прикольно, а з іншого, повністю ламає звичну театральну систему. Але ми намагаємось продовжувати роботу та робити щось нове.

Чи є сенс в онлайн-репетиціях?

Звичайно є. Це можливість хоча б відпрацювати текст, обговорити образи та драматургію. Відчуттів не вистачає, але навіть в онлайн-форматі ми створювали вистави. Тим більш, ти сама була учасницею, коли в минулому році ми робили онлайн-читання.

Це справді був незвичайний досвід. Викладачі не дуже уявляли, як саме це буде. Доречі, чи спостерігали незвичайні реакції на ваші вистави?

Що вважати незвичайною реакцією? Провокацій не бувало. Хоча, кожного разу нервуєшся на першому показі, чекаєш, що в кінці буде тиша та такі ріденькі оплески, бо зазвичай все йде не за планом. Але поки що, тьфу-тьфу, кожного разу все було добре.

Чи буває що актори вносять свої корективи в постановку?

Безумовно. Внесок актора до будь-якої роботи - один з факторів успіху. Актори, вони ж як діти, тільки не треба їм цього казати. Їх треба зацікавити, дати трохи свободи в виконанні, тоді вистава стане яскравішою.

Як вам вдається знайти підхід до кожного актора?

Мій керівник, Тамара Олексіївна Басанець, казала: режисер - хірург людських доль. Звучит пафосно, але правдиво. Бути режисером, означає бути ще і психологом. Актор, перш за все, людина і про це треба пам'ятати завжди. Можливо моя методика не професійна, але мої актори - для мене, - як друзі або товарищи. Мене з людського боку цікавить їх життя, воно стоїть на першому місці.

Що для вас є неприйнятним в театрі?

Паплюження сцени. Неповага до неї. Не можу сказати, що оголеність або якась порнографічність це обов'язково погано, якщо це необхідно для реалізації та працює, чом би і так? Але так само знаю, що можна передати інтимність без роздягання, тут все залежить від режисера.

Ви коли-небудь стикалися з явищем професійного вигорання у режисерів?

І так, і ні. Режисерська практика, та навіть будь-яка практика, може призвести до морального виснаження. Наголошую, мова йде не про "вигорання", а саме про виснаження. Коли закінчуються ідеї, коли не хочеться ні про що говорити - це і є симптоматика цієї втоми. Напевно кожна людина з цим стикалася.

На завершення. Найкраща порада, яку ви коли-небудь отримували?

Цікаве питання. Колись мені сказали "будь наполегливішим, хлопче, інакше життя з'їсть тебе та навіть не помітить". Можливо вона підходить всім, але це було необхідно саме в той момент і це зробило мене мною.